

35 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

CAMILLA LACKBERG

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΚΟΝΔΥΛΗΣ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΩ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Αστυνομικό

Πρώτη έκδοση Φεβρουάριος 2013

Πρώτη έκδοση στην παρούσα μορφή Οκτώβριος 2023

Camilla Läckberg, *Tyskungen*, Forum 2007

Φιλολογική επιμέλεια Λένια Μαζαράκη

Σχεδιασμός εξωφύλλου Ρεντουάν Αμζλάν

© 2007, Camilla Läckberg. First published by Forum, Sweden.

© 2011, 2023, Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ** (για την ελληνική γλώσσα)

Κατόπιν συμφωνίας με το Nordin Agency, Sweden

ISBN 978-618-03-3832-4

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 83832

Κ.Ε.Π. 6027, Κ.Π. 19330

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα

τηλ.: 211 3003500, fax: 211 3003562

metaixmio.gr · metaixmio@metaixmio.gr

Κεντρική διάθεση

Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα

τηλ.: 210 3647433, fax: 211 3003562

Βιβλιοπωλεία ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

- Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα
τηλ.: 210 3647433, fax: 211 3003562
- Πολυχώρος, Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα
τηλ.: 211 3003580, fax: 211 3003581

Όλες οι σημειώσεις ανήκουν στον μεταφραστή του βιβλίου.

Στη σιγαλιά που επικρατούσε στο δωμάτιο ακουγόταν μόνο ο ήχος που έκαναν οι μύγες. Εκείνο το συνεχές βουητό που παραγόταν από το ξέφρενο χτύπημα των φτερών τους. Ο άντρας στην καρέκλα δεν κινούνταν. Δεν είχε κινηθεί εδώ και αρκετό διάστημα. Για την ακρίβεια, δεν ήταν άντρας πια. Όχι αν ως άντρας ορίζεται κάποιος που ζει, αναπνέει και αισθάνεται. Διότι τώρα είχε γίνει τροφή. Καταφύγιο για έντομα και σκουλήκια.

Οι μύγες πετούσαν σε μεγάλα σμάρια γύρω από το ακίνητο κορμί. Κάθονταν πάνω του. Τα σαγόνια τους δούλευαν. Μετά πετούσαν ξανά και αναζητούσαν άλλο κομμάτι κορμιού για να προσγειωθούν. Δοκίμαζαν μια εδώ και μια παραπέρα. Έπεφταν η μια πάνω στην άλλη. Η περιοχή γύρω από την πληγή στο κεφάλι του άντρα παρουσίαζε ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Η μεταλλική μυρωδιά του αίματος είχε εξαφανιστεί προ πολλού και είχε αντικατασταθεί από μια άλλη, πιο μπαγιάτικη και πιο γλυκερή.

Το αίμα είχε πήξει. Στην αρχή είχε βγει από την πίσω μεριά του κεφαλιού του και είχε κυλήσει στην πλάτη της καρέκλας. Κατέληξε στο πάτωμα, όπου σχημάτισε μια λιμνούλα και κατόπιν έπηξε. Στην αρχή ήταν κόκκινο, γεμάτο ζωντανά αιμοσφαίρια. Τώρα είχε αλλάξει χρώμα, είχε γίνει σχεδόν μαύρο. Η λιμνούλα δεν έμοιαζε πλέον να αποτελείται από εκείνο το παχύ υγρό που κυλάει στις φλέβες ενός ανθρώπου. Τώρα ήταν απλώς μια ιξώδης, μαύρη μάζα.

Μερικές μύγες προσπαθούσαν να πετάξουν έξω. Ήταν χορτασμένες. Ικανοποιημένες. Είχαν εναποθέσει τα αυγά τους. Τα σαγόνια τους είχαν δουλέψει σκληρά και είχαν γεμίσει το μέσα τους, είχαν κατασιγάσει την πείνα τους. Τώρα ήθελαν να πετάξουν μακριά. Χτυπούσαν τα φτερά τους στο τζάμι, καθώς μάταια προσπαθούσαν να προσπεράσουν το αόρατο εμπόδιο.

Όταν προσέκρουαν στη γυάλινη επιφάνεια, ο ήχος που ακουγόταν θύμιζε πνιχτό κροτάλισμα. Αργά ή γρήγορα εγκατέλειπαν την προσπάθεια. Όταν ένιωθαν ξανά πείνα επισκέπτονταν άλλη μια φορά αυτό που ήταν κάποτε ένας άντρας. Αυτό που τώρα ήταν απλώς κρέας.

Όλο το καλοκαίρι η Ερίκα κλωθογύριζε τις σκέψεις που απασχολούσαν μόνιμα το μυαλό της. Ζύγιζε τα υπέρ και τα κατά, μπαίνοντας στον πειρασμό να ανέβει στον τελευταίο όροφο. Αλλά τελικά πάντα σταματούσε στην αρχή της σκάλας που οδηγούσε στη σοφίτα. Θα μπορούσε να αποδώσει αυτό τον δισταγμό σε όλα εκείνα που συνέβησαν τους τελευταίους μήνες, τα επακόλουθα του γάμου και το χάος που επικρατούσε γενικώς στο σπίτι όταν η Άννα και τα παιδιά έμεναν ακόμη μαζί τους. Όμως αυτό δεν ήταν ολόκληρη η αλήθεια. Η Ερίκα φοβόταν. Φοβόταν για το τι θα έβρισκε. Φοβόταν ότι θα άρχιζε να σκαλίζει κάτι που θα ανέσυρε στην επιφάνεια πράγματα τα οποία θα ήταν καλύτερα να μη γνωρίζει.

Η Ερίκα ήξερε ότι ο Πάτρικ θέλησε πολλές φορές να τη ρωτήσει γι' αυτό. Τον έβλεπε που προβληματιζόταν επειδή εκείνη δεν ήθελε να διαβάσει τα σημειωματάρια που είχαν βρει στη σοφίτα. Αλλά δεν την είχε ρωτήσει. Αν το είχε κάνει, η Ερίκα δεν θα ήταν σε θέση να του απαντήσει. Αυτό που την τρόμαζε περισσότερο ήταν ότι πιθανώς θα αναγκαζόταν ν' αλλάξει την εικόνα που είχε για την πραγματικότητα. Η εικόνα που είχε για τη μητέρα της –το ποια ήταν και το πώς είχε συμπεριφερθεί στις κόρες της– δεν ήταν ιδιαίτερα θετική. Αλλά ήταν δική της, η καταδική της εικόνα. Και την ένιωθε πολύ οικεία, μια εικόνα που είχε αντέξει στον χρόνο, σαν μια ακλόνητη αλήθεια στην οποία μπορούσε να βασίζεται. Ίσως να επιβεβαιωνόταν. Ίσως μάλιστα να ενισχυόταν. Αλλά τι θα γινόταν αν υπονομευό-

ταν; Τι θα συνέβαινε αν η Ερίκα αναγκαζόταν να αποδεχτεί μια εντελώς καινούργια πραγματικότητα; Μέχρι τώρα, πάντως, δεν είχε βρει το κουράγιο να κάνει αυτό το βήμα.

Η Ερίκα πάτησε στο πρώτο σκαλοπάτι. Από το καθιστικό στο ισόγειο άκουσε τα χαρούμενα γέλια της Μάγια, καθώς ο Πάτρικ έπαιζε μαζί της. Οι ήχοι αυτοί της πρόσφεραν ασφάλεια, πράγμα που την έκανε να βάλει και το άλλο πόδι στη σκάλα. Πέντε σκαλοπάτια ακόμα και θα έφτανε.

Η σκόνη στροβιλίστηκε στον αέρα όταν η Ερίκα σήκωσε το πορτάκι και πάτησε επιτέλους στο δάπεδο της σοφίτας. Αυτή και ο Πάτρικ είχαν συζητήσει την προοπτική να διαμορφώσουν κατάλληλα τη σοφίτα κάποια στιγμή στο μέλλον, δημιουργώντας ίσως έναν βολικό χώρο για τη Μάγια, για όταν θα μεγάλωνε και θα ήθελε να μένει μόνη κάποιες φορές. Προς το παρόν πάντως η σοφίτα λειτουργούσε απλώς ως αποθηκευτικός χώρος, με πλατιές σανίδες στο πάτωμα και επικλινή οροφή με γυμνά δοκάρια. Ήταν μισογεμάτη με παλιατζούρες. Χριστουγεννιάτικα στολίδια, μωρουδιακά ρούχα της Μάγια που δεν της έμπαιναν πια, διάφορες κούτες γεμάτες πράγματα που δεν ταίριαζαν στο γούστο τους, αλλά που είχαν μεγάλη οικονομική ή συναισθηματική αξία για να πεταχτούν.

Το σεντούκι ήταν στο βάθος, στη στενή πλευρά του χώρου. Παλαιού τύπου, από ξύλο, με μεταλλικά ενθέματα. Η Ερίκα είχε την εντύπωση ότι αυτού του είδους τα σεντούκια αποκαλούνταν «αμερικανικά μπαούλα». Πήγε και κάθισε στο πάτωμα δίπλα στο σεντούκι. Έβαλε το χέρι της πάνω του. Αφού πήρε μια βαθιά ανάσα έπιασε το καπάκι και το σήκωσε. Της ήρθε μια μπαγιατίλα που την έκανε να ζαρώσει τη μύτη της. Αναρωτήθηκε τι να ήταν αυτό που προκαλούσε εκείνη την ιδιαίτερη, ταγκιασμένη μυρωδιά. Μούχλα, πιθανώς, σκέφτηκε και ένιωσε μεμιάς φαγούρα στις ρίζες των μαλλιών της.

Θυμόταν ακόμη τι είχε νιώσει όταν μαζί με τον Πάτρικ είχαν

βρει το σεντούκι και έψαξαν το περιεχόμενό του. Θυμόταν ακόμη ότι είχε βγάλει τα πράγματα το ένα μετά το άλλο. Ζωγραφιές που είχαν κάνει αυτή και η Άννα όταν ήταν μικρές. Κατασκευές από το μάθημα της χειροτεχνίας. Όλα φυλαγμένα από τη μητέρα τους την Έλσι, από τη μητέρα που έδινε την εντύπωση ότι δεν ενδιαφερόταν καθόλου όταν της πήγαιναν τα πράγματα που είχαν φτιάξει με τόσο κόπο.

Η Ερίκα έκανε το ίδιο και τώρα, έβγαζε ένα προς ένα τα αντικείμενα και τα τοποθετούσε στο πάτωμα δίπλα της. Αυτό που ήθελε βρισκόταν στον πάτο του σεντουκιού. Έπιασε προσεκτικά το κομμάτι υφάσματος. Επιτέλους το κρατούσε ξανά στα χέρια της. Το μικρό ζιπούνι ήταν κάποτε λευκό, αλλά σηκώνοντάς το στο φως έβλεπε ότι είχε κιτρινίσει από τα χρόνια. Εκείνο όμως από το οποίο δεν μπορούσε να ξεκολλήσει το βλέμμα της ήταν οι καφετιοί λεκέδες. Αρχικά τους είχε περάσει για σκουριά, αλλά μετά είχε αντιληφθεί πως ήταν μάλλον ξεραμένο αίμα. Υπήρχε κάτι σπαρακτικό στο παιδικό ρουχαλάκι με τους λεκέδες αίματος. Πώς είχε βρεθεί το ζιπουνάκι στη σοφίτα; Σε ποιον ανήκε; Και γιατί το είχε φυλάξει η μητέρα της;

Η Ερίκα το άφησε προσεκτικά δίπλα της. Όταν εκείνη και ο Πάτρικ το είχαν βρει, μέσα σε αυτό ήταν τυλιγμένο ένα άλλο αντικείμενο, το οποίο δεν βρισκόταν πια στο σεντούκι. Ήταν το μοναδικό πράγμα που είχε πάρει αποκοί η Ερίκα – ένα ναζιστικό μετάλλιο κρυμμένο στο λεκιασμένο ύφασμα. Τα συναισθήματα που κυριάρχησαν μέσα της όταν το αντίκρισε πρώτη φορά την είχαν ξαφνιάσει. Η καρδιά της είχε αρχίσει να χτυπάει γρηγορότερα, το στόμα της είχε στεγνώσει, και εικόνες από επίκαιρα και ντοκιμαντέρ πέρασαν φευγαλέα μπροστά από τα μάτια της. Πώς είχε βρεθεί ένα μετάλλιο των ναζί εδώ στη Φιελμπάκα; Στο σπίτι της; Ανάμεσα στα πράγματα της μητέρας της; Της φαινόταν εντελώς παράλογο. Πολύ θα ήθελε να βάλει ξανά το μετάλλιο στο σεντούκι και να κλείσει το καπάκι.

Αλλά ο Πάτρικ είχε επιμείνει να το πάνε σε έναν εμπειρογνώμονα, μήπως και μάθουν κάτι περισσότερο γι' αυτό. Εκείνη συμφώνησε απρόθυμα. Ήταν σαν να άκουγε ψιθύρους μέσα της, δυσοίωνες, προειδοποιητικές φωνές. Κάτι της έλεγε ότι έπρεπε να κρύψει το μετάλλιο και να το διαγράψει από τη μνήμη της. Αλλά η περιέργεια υπερνίκησε τις φωνές. Έτσι, στις αρχές Ιουνίου το πήγε σε κάποιον που ειδικευόταν στην ιστορία του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου. Με λίγη τύχη σύντομα θα μάθαιναν από πού προερχόταν.

Ωστόσο, το ενδιαφέρον της Ερίκα είχε κινηθεί περισσότερο αυτό που είχε βρει στον πάτο του σεντουκιού. Τέσσερα μπλε σημειωματάρια. Αναγνώρισε τον γραφικό χαρακτήρα της μητέρας της στο εξώφυλλο. Εκείνη την καλλιγραφική, δεξιόστροφη γραφή, αλλά σε μια ηλικιακά νεότερη, πιο στρογγυλεμένη εκδοχή. Τώρα η Ερίκα τα έβγαλε από το σεντούκι και πέρασε τον δείκτη της πάνω από το εξώφυλλο του πρώτου σημειωματάριου. «Ημερολόγιο» έγραφε απέξω, και στα τέσσερα. Η λέξη αυτή της δημιούργησε ανάμεικτα συναισθήματα. Περιέργεια, έξαψη, ανυπομονησία. Αλλά και φόβο, αμφιβολία και μια έντονη αίσθηση ότι παραβίαζε την ιδιωτική ζωή της μητέρας της. Είχε άραγε το δικαίωμα να τα διαβάσει; Είχε άραγε το δικαίωμα να μάθει τις ενδόμυχες σκέψεις και τα κρυφά συναισθήματα της μητέρας της; Το περιεχόμενο ενός ημερολογίου δεν προορίζεται για τα μάτια τρίτων. Η μητέρα της δεν είχε γράψει τις σκέψεις της για να τις μοιραστεί με κάποιο άλλο άτομο. Ίσως η Έλσι να αρνούνταν κατηγορηματικά να τα διαβάσει η κόρη της. Αλλά η Έλσι ήταν νεκρή, και η Ερίκα δεν μπορούσε να της ζητήσει την άδεια. Συνεπώς ήταν αναγκασμένη να αποφασίσει μόνη της τι θα έκανε με τα σημειωματάρια.

«Ερίκα;» Η φωνή του Πάτρικ διέκοψε τις σκέψεις της.

«Ναι;»

«Έρχονται οι επισκέπτες!»

Η Ερίκα κοίταξε το ρολόι της. Ωχ, είχε πάει κιόλας τρεις! Σήμερα ήταν τα πρώτα γενέθλια της Μάγια, και οι στενότεροι φίλοι και συγγενείς θα έρχονταν για επίσκεψη. Ο Πάτρικ μάλον θα νόμιζε ότι την είχε πάρει ο ύπνος.

«Έρχομαι!» Τίναξε από πάνω της τη σκόνη, πήρε με κάποιο δισταγμό τα σημειωματάρια και το ζιπουνάκι και κατέβηκε την απότομη σκάλα της σοφίτας. Από κάτω άκουσε μουρμουρητά.

«Καλώς τους, καλώς τους!» Ο Πάτρικ παραμέρισε για να περάσουν οι πρώτοι επισκέπτες. Ήταν ο Γιούχαν και η Ελίσαμπετ, ένα ζευγάρι που είχαν γνωρίσει εξαιτίας της Μάγια: είχαν κι εκείνοι έναν γιο στην ίδια ηλικία. Το αγόρι λάτρευε τη Μάγια με μια σφοδρότητα που δεν είχαν ξαναδεί, αν και μερικές φορές αυτή η τρυφερότητα γινόταν πολύ επιθετική. Τώρα, μόλις ο Βίλιαμ αντίκρισε τη Μάγια στο χολ, όρμησε καταπάνω της σαν μπουλντόζα και της κατάφερε ένα τάκλιν τόσο επιδέξιο που θα το ζήλευε ακόμα και παίκτης του εθνικού πρωταθλήματος χόκεϊ επί πάγου. Δεν ήταν περίεργο που η Μάγια δεν εκτίμησε όσο έπρεπε αυτό τον ελιγμό. Οι γονείς του έτρεξαν για να τραβήξουν τον πανευτυχή Βίλιαμ πάνω από τη Μάγια, η οποία είχε πέσει κάτω και τσίριζε.

«Άκου, παιδί μου, δεν κάνει έτσι ο κόσμος. Θα πρέπει να είσαι πιο προσεκτικός με τις κοπέλες!» Ο Γιούχαν κοιτούσε με αυστηρό βλέμμα τον γιο του, ενώ εμπόδιζε τον ερωτευμένο κανακάρη του να προβεί σε άλλη μια μετωπική επίθεση.

«Μου φαίνεται πως έχει την ίδια τεχνική στο καμάκι όπως εσύ» έκανε γελώντας η Ελίσαμπετ, για να δεχτεί μια προσβεβλημένη ματιά από τον σύζυγό της.

«Έλα, μικρή μου. Δεν ήταν δα και τόσο επικίνδυνο. Σήκω τώρα». Ο Πάτρικ σήκωσε την κόρη του που έκλαιγε, την έσφιξε στην αγκαλιά του μέχρι που εκείνη σταμάτησε να σκούζει και

μετά την έσπρωξε απαλά προς τη μεριά του Βίλιαμ. «Κοίταξε τι σου έφερε ο Βίλιαμ. Δώρο!»

Η μαγική λέξη είχε το αποτέλεσμα που έπρεπε. Με μεγάλη σοβαρότητα και επισημότητα ο Βίλιαμ άπλωσε το χέρι και έδωσε στη Μάγια το πακέτο με το όμορφο περιτύλιγμα. Κανένα από τα δύο παιδιά δεν είχε κατακτήσει ακόμη πλήρως την τεχνική του περπατήματος, έτις η διπλή αποστολή του Βίλιαμ να κρατηθεί στα πόδια του και να προσφέρει ταυτόχρονα το δώρο αποδείχτηκε πολύ δύσκολη – με αποτέλεσμα να προσγειωθεί στο πάτωμα με τον πρισινό. Αλλά όταν είδε το προσωπάκι της Μάγια να λάμπει από χαρά στη θέα του δώρου φάνηκε να ξεχνάει τον δικό του πόνο. Σε αυτό βοήθησε βεβαίως και η φουσκωτή πάνα.

«Ιιιι...» έκανε η Μάγια ενθουσιασμένη και άρχισε να τραβάει την κορδέλα. Ωστόσο, έπειτα από δύο δευτερόλεπτα περίπου το πρόσωπό της πήρε μια έκφραση απογοήτευσης και ο Πάτρικ έτρεξε να προσφέρει τη βοήθειά του. Άνοιξαν μαζί το πακέτο, και η Μάγια μπόρεσε να βγάλει από μέσα ένα γκριζό, απαλό ελεφαντάκι που αποδείχτηκε μεγάλη επιτυχία. Το έσφιξε στο στήθος της και τύλιξε σφιχτά τα χέρια της γύρω από το απαλό κουκλάκι χτυπώντας τα πόδια της κάτω. Φυσικά προσγειώθηκε κι αυτή στο πάτωμα. Η προσπάθεια του Βίλιαμ να χαϊδέψει το ελεφαντάκι αντιμετωπίστηκε με μια βλοσυρή έκφραση και με πολύ ξεκάθαρη γλώσσα του σώματος. Ο μικρός θαυμαστής της Μάγια προφανώς εξέλαβε την αντίδραση ως πρόσκληση για να εντείνει τις προσπάθειές του και οι γονείς υποπτεύθηκαν νέα σύγκρουση.

«Νομίζω πως είναι ώρα να φάμε κάτι» είπε ο Πάτρικ. Σήκωσε τη Μάγια και πήγε στο καθιστικό. Ο Βίλιαμ και οι γονείς του τους ακολούθησαν, και όταν έβαλαν το αγοράκι μπροστά στο μεγάλο κουτί με τα παιχνίδια η ειρήνη αποκαταστάθηκε. Προσωρινά τουλάχιστον.

«Γεια σας και χαρά σας!» Η Ερίκα φάνηκε στη σκάλα, πήγε κοντά στους επισκέπτες και τους αγκάλιασε. Χάιδεψε τον Βίλιαμ στο κεφάλι.

«Ποιος θέλει καφέ;» ακούστηκε η φωνή του Πάτρικ από την κουζίνα. Οι άλλοι τρεις ενήλικες απάντησαν ταυτόχρονα «εγώ».

«Πώς πάει η συζυγική ζωή λοιπόν;» Ο Γιούχαν χαμογέλασε και πέρασε το χέρι του στους ώμους της γυναίκας του όπως κάθονταν στον καναπέ.

«Ως συνήθως. Εκτός από το γεγονός ότι ο Πάτρικ επιμένει να με αποκαλεί “κυρά” όλη την ώρα. Καμιά πρόταση πώς θα τον κάνω να σταματήσει;» Η Ερίκα στράφηκε προς την Ελίσαμπετ και της έκλεισε το μάτι.

«Α, δέξου το και μη δίνεις σημασία. Άλλωστε αργότερα θα σταματήσει να μιλάει για την “κυρά” και αντ’ αυτού θα μιλάει για την κυβέρνηση. Οπότε μην παραπονιέσαι. Αλήθεια, η Άννα πού είναι;»

«Είναι στου Νταν. Αποφάσισαν να συζήσουν...» Η Ερίκα σήκωσε με νόημα τα φρύδια.

«Σοβαρά; Τόσο γρήγορα;» έκανε η Ελίσαμπετ σηκώνοντας κι αυτή τα φρύδια. Τα πιπεράτα κουτσομπολιά είχαν συχνά αυτό το αποτέλεσμα.

Τους διέκοψε το κουδούνι. Η Ερίκα τινάχτηκε. «Σίγουρα αυτοί θα ’ναι. Ή η Κριστίνα». Το τελευταίο όνομα ειπώθηκε λες και οι συλλαβές του ήταν παγάκια που χτυπούσαν μεταξύ τους. Από τον γάμο και μετά η σχέση της Ερίκα με την πεθερά της έγινε ακόμα πιο ψυχρή. Αυτό οφειλόταν, ως επί το πλείστον, στη σχεδόν μανιασμένη εκστρατεία της Κριστίνα να πείσει τον Πάτρικ ότι δεν ήταν δυνατόν ένας άντρας που έκανε καριέρα να πάρει άδεια πατρότητας για τέσσερις μήνες. Αλλά προς μεγάλη απογοήτευση της μητέρας του ο Πάτρικ δεν είχε υποχωρήσει ούτε χιλιοστό. Αντιθέτως, μάλιστα, αυτός επέμενε να αναλάβει τη Μάγια όλο το φθινόπωρο.

«Γεια... Έχει κάποιο παιδάκι γενέθλια εδώ σήμερα;» Η φωνή της Άννας ακούστηκε από την είσοδο. Η Ερίκα δεν μπορούσε να μη σκιρτά από ευτυχία κάθε φορά που άκουγε τον προσχαρο τόνο που είχε αποκτήσει η φωνή της μικρής της αδελφής. Η χαρά είχε χαθεί για πολλά χρόνια από τη φωνή της. Αλλά τώρα είχε επιστρέψει. Η Άννα ακουγόταν δυνατή, ευτυχισμένη και ερωτευμένη.

Στην αρχή η Άννα ανησυχούσε μήπως η Ερίκα θα ενοχλούνταν από τη σχέση της με τον Νταν. Αλλά όταν η Ερίκα το άκουσε έβαλε τα γέλια. Είχε περάσει μια αιωνιότητα, μια ζωή ολόκληρη, από τότε που η ίδια και ο Νταν ήταν ζευγάρι. Όμως ακόμα και να της φαινόταν κάπως παράξενο, δεν θα είχε κανέναν ενδοιασμό να το παραβλέψει, αρκεί να έβλεπε την Άννα ευτυχισμένη ξανά.

«Πού είναι το αγαπημένο μου κοριτσάκι;» Ο Νταν, ξανθός, μεγαλόσωμος και θορυβώδης, αναζητούσε γύρω του τη Μάγια. Είχαν ιδιαίτερη αδυναμία ο ένας στον άλλο, και η Μάγια εμφανίστηκε παραπατώντας προς το μέρος του με τα χεράκια της απλωμένα. «Δώρο;» έκανε ερωτηματικά, καθώς είχε αρχίσει να αντιλαμβάνεται πλήρως την έννοια των γενεθλίων.

«Φυσικά και σου φέραμε δώρο, αγάπη μου» είπε ο Νταν και έγνεψε στην Άννα, η οποία έδωσε στη Μάγια ένα μεγάλο ροζ πακέτο με ασημένια κορδέλα. Η Μάγια ξέφυγε σπαρταρώντας από την αγκαλιά του Νταν και επιδόθηκε ξανά στην μπελαλίδικη διαδικασία να ανοίξει το δώρο. Αυτή τη φορά τη βοήθησε η Ερίκα, και έβγαλαν μαζί μια μεγάλη κούκλα που ανοιγόκλεινε τα μάτια.

«Κούκα» δήλωσε τρισευτυχισμένη η Μάγια, αγκαλιάζοντας σφιχτά και αυτό το δώρο. Κατόπιν έβαλε πλώρη για τον Βίλιαμ, για να του δείξει το πρόσφατο πολύτιμο απόκτημά της, και επανέλαβε «κούκα» ώστε να σιγουρευτεί ότι κι εκείνος καταλάβαινε τι ήταν αυτό που κράδαινε μπροστά στο πρόσωπό του.

Το κουδούνι χτύπησε ξανά και το επόμενο δευτερόλεπτο εμφανίστηκε η Κριστίνα. Η Ερίκα έσφιξε τα δόντια. Απεχθανόταν πραγματικά την κακή συνήθεια της πεθεράς της να χτυπάει βιαστικά το κουδούνι και την επόμενη στιγμή να μπουκάρει μέσα.

Η διαδικασία του δώρου επαναλήφθηκε, αλλά αυτή τη φορά δεν είχε επιτυχία. Η Μάγια κρατούσε συλλογισμένη τα μπλουζάκια που ήταν μέσα στο πακέτο, έριξε άλλη μια ματιά για να βεβαιωθεί ότι δεν υπήρχε κάποιο παιχνίδι και μετά κοίταξε τη γιαγιά της με γουρλωμένα μάτια.

«Την τελευταία φορά που ήμουν εδώ πρόσεξα ότι η μπλούζα που φορούσε της ήταν μικρή, και όταν είδα ότι το Λίντεξ έδινε τρεις μπλούζες στην τιμή των δύο της αγόρασα μερικές. Σίγουρα θα της φανούν χρήσιμες». Η Κριστίνα χαμογελούσε ικανοποιημένη, αδιαφορώντας πλήρως για την απογοητευμένη έκφραση της Μάγια.

Η Ερίκα κατέπνιξε την επιθυμία να της πει πόσο ηλίθιο πίστευε πως ήταν να φέρνει κανείς δώρο ρούχα σε ένα παιδάκι που γιορτάζει τα πρώτα του γενέθλια. Και δεν έφτανε που απογοητεύτηκε η Μάγια, η Κριστίνα είχε καταφέρει επίσης να ρίξει μια από τις συνήθειες μπηχτές της. Διότι αυτό που τους έλεγε ήταν ότι δεν μπορούσαν να ντύσουν την κόρη τους καταπώς έπρεπε.

«Και τώρα η τούρτα» φώναξε ο Πάτρικ, ο οποίος φαινόταν να ξέρει πάντα πότε ήταν ώρα να επέμβει σε μια στιγμή αμηχανίας. Η Ερίκα κατάπие την προσβολή και πήγαν όλοι στο καθιστικό για τη μεγάλη τελετή σβησίματος του κεριού. Η Μάγια επιστράτευσε όλη της τη δύναμη για να φουσάξει το ένα και μοναδικό κερί, αλλά το μόνο που κατάφερε ήταν να ψεκάσει την τούρτα με σάλια. Ο Πάτρικ τη βοήθησε διακριτικά να σβήσει το κερί και μετά η μικρή πήρε επίσημο ύφος καθώς της τραγούδησαν «Να ζήσεις, Μάγια, και χρόνια πολλά...». Πάνω

από το ξανθό κεφάλι της Μάγια η Ερίκα συνάντησε το βλέμμα του Πάτρικ. Ένωσε έναν κόμπο στον λαιμό και είδε ότι και ο Πάτρικ είχε συγκινηθεί. Ένας χρόνος. Το μικρό τους μωρό είχε γίνει ενός έτους. Ένα μικροσκοπικό κοριτσάκι που περπατούσε τρεκλίζοντας, που χτυπούσε τα χεράκια του όταν άκουγε το μουσικό σήμα του παιδικού τηλεοπτικού προγράμματος Μπολιμπόμπα, που έτρωγε μόνο του, που μοίραζε τα πιο υγρά φιλιά σε όλη τη βόρεια Ευρώπη και που αγαπούσε όλο τον κόσμο. Η Ερίκα χαμογέλασε στον Πάτρικ. Αυτός της αντιγύρισε το χαμόγελο. Εκείνη ακριβώς τη στιγμή η ζωή ήταν τέλεια.

Ο Μέλμπεργ αναστέναξε βαριά. Το συνήθιζε τώρα τελευταία. Αναστέναζε. Η αναποδιά που του είχε τύχει την άνοιξη τον είχε ρίξει σε κατάθλιψη. Αλλά δεν ένωθε έκπληξη. Είχε επιτρέψει στον εαυτό του να χάσει τον έλεγχο, είχε δώσει χώρο στην επιπολαιότητα και στο συναίσθημα. Αυτό δεν μπορούσες να το κάνεις ατιμώρητα. Έπρεπε να το ξέρει. Στην πραγματικότητα, θα μπορούσε κανείς να πει ότι του άξιζε που υπέφερε. Καλά να πάθει. Τέλος πάντων, τώρα είχε πάρει το μάθημά του, και δεν ήταν από τους ανθρώπους που έκαναν το ίδιο λάθος δύο φορές, αυτό ήταν το μόνο σίγουρο.

«Μπέρτιλ;» Η φωνή της Άνικα ακούστηκε επιτακτική από τον χώρο υποδοχής. Ο Μπέρτιλ Μέλμπεργ έκανε προς τα πίσω τα μαλλιά που είχαν γλιστρήσει από το σχεδόν άτριχο κεφάλι του και σηκώθηκε βαριεστημένα και απρόθυμα. Δεν ήταν πολλές οι γυναίκες από τις οποίες δεχόταν εντολές, αλλά η Άνικα Γιάνσον ανήκε σε αυτό το κλειστό κλαμπ. Μάλιστα, με τα χρόνια είχε αναπτύξει και έναν κάποιο σεβασμό για την Άνικα. Δεν θυμόταν άλλη γυναίκα για την οποία θα μπορούσε να πει πως ένωθε το ίδιο. Το φιάσκο με εκείνη που είχε μετατεθεί στο τμήμα τους την άνοιξη αποδείκνυε τα λεγόμενά του. Και τώρα

θα τους έστελναν πάλι γυναίκα για να συμπληρωθεί το δυναμικό του τμήματος. Πόσο δύσκολο ήταν να τους φέρουν έναν ένστολο άντρα αντί να τους στέλνουν κοριτσόπουλα για να καλύψουν τη θέση του Ερνστ Λούντγκρεν; Χάλια η κατάσταση.

Ένα γάβγισμα από την υποδοχή τον έκανε να συνοφρυωθεί. Μήπως η Άνικα είχε πάρει μαζί της κάποιο από τα σκυλιά της; Ήξερε όμως τι γνώμη είχε εκείνος για τα σκυλιά γενικώς. Μάλλον θα έπρεπε να της πει δυο λόγια γι' αυτό.

Όμως δεν ήταν κάποιο από τα λαμπραντόρ της Άνικα που είχε έρθει για επίσκεψη. Ήταν ένας ψωριάρης σκύλος ακαθόριστου χρώματος και ράτσας, δεμένος σε ένα λουρί που το κρατούσε μια μικρόσωμη μελαχρινή γυναίκα.

«Τον βρήκα εδώ απέξω» είπε εκείνη με έντονη προφορά Στοκχόλμης.

«Α, μάλιστα. Και τότε τι θέλει εδώ μέσα;» είπε τραχιά ο Μπέρτιλ και έκανε μεταβολή για να πάει ξανά στο γραφείο του.

«Αποδώ η Πάουλα Μοράλες» βιάστηκε να τον διαφωτίσει η Άνικα, και ο Μπέρτιλ αναγκάστηκε να γυρίσει πάλι πίσω. Μα ναι, γαμώτο. Η καινούργια που θα ερχόταν είχε ένα όνομα που ακουγόταν ισπανικό. Αλλά τούτη εδώ ήταν μικροσκοπική, διάολε. Κοντή και λεπτή. Ωστόσο, το βλέμμα που κάρφωσε πάνω του μόνο αδυναμία δεν έδειχνε. Άπλωσε το χέρι της.

«Χάρηκα για τη γνωριμία. Ο σκύλος έτρεχε εδώ απέξω μόνος του. Καταπώς φαίνεται δεν έχει ιδιοκτήτη. Ή τουλάχιστον δεν έχει αφεντικό ικανό να τον φροντίσει».

Ο τόνος της φωνής της ήταν αυστηρός και ο Μπέρτιλ ανρωτήθηκε πού ήθελε να καταλήξει.

«Εντάξει, άφησέ τον κάπου τότε».

«Δεν υπάρχει κανένα μέρος για αδέσποτα σκυλιά. Μόλις με ενημέρωσε η Άνικα».

«Δεν υπάρχει;» έκανε ο Μέλμπεργ.

Η Άνικα κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

«Ε, τότε... πάρ' τον στο σπίτι σου» είπε εκείνος και προσπάθησε να αποδιώξει τον σκύλο που τώρα τριβόταν στο μπατζάκι του. Αλλά ο σκύλος τον αγνόησε και κάθισε ξαφνικά πάνω στο δεξί του πόδι.

«Α, δεν γίνεται. Έχουμε ήδη σκυλί στο σπίτι. Και δεν της αρέσει η παρέα» απάντησε η Πάουλα ήρεμα, διατηρώντας την ένταση στο βλέμμα της.

«Εσύ, Άνικα... Δεν μπορεί να κάνει... παρέα με τα δικά σου σκυλιά;» ρώτησε ο Μέλμπεργ με όλο και πιο απελπισμένο ύφος. Γιατί έπρεπε να ασχολείται πάντα αυτός με τόσο ασήμαντα θέματα; Για όνομα του Θεού, ήταν το αφεντικό εκεί μέσα!

Η Άνικα κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Δεν έχουν συνηθίσει τα ξένα σκυλιά. Θα υπάρξει πρόβλημα αν τον πάω κι αυτόν στο σπίτι».

«Πάρ' τον εσύ» είπε η Πάουλα και του έτεινε το λουρί. Έκπληκτος από το θράσος της ο Μέλμπεργ είδε τον εαυτό του να απλώνει το χέρι και να παίρνει το λουρί, ενώ ο σκύλος ανταποκρίθηκε κολλώντας ακόμα περισσότερο στο πόδι του. Άρχισε μάλιστα και να κλαψουρίζει.

«Βλέπεις; Του αρέσεις».

«Μα εγώ δεν μπορώ... δεν έχω...» Ο Μέλμπεργ τραύλιζε, ανήμπορος για πρώτη φορά να βρει την κατάλληλη ατάκα.

«Δεν έχεις άλλο ζώο στο σπίτι, και σου υπόσχομαι να ρωτήσω τριγύρω μήπως τον έχασε κανείς. Αλλιώς θα βρούμε κάποιον που θα θέλει να τον αναλάβει. Δεν μπορούμε να τον αφήσουμε να τρέχει δεξιά κι αριστερά, μπορεί να τον πατήσει κάνα αυτοκίνητο».

Χωρίς να το θέλει ο Μέλμπεργ ένωσε να λυγίζει από τις παρακλήσεις της Άνικα. Έριξε μια ματιά στο σκυλί. Εκείνο σήκωσε το κεφάλι του και τον κοίταξε. Το βλέμμα του ήταν υγρό, ικετευτικό.

«Καλά καλά, τι διάολο, θα το πάρω το κοπρόσκυλο αν είναι

να κάνετε τέτοια φασαρία. Αλλά μόνο για κάνα δυο μέρες. Και θα το κάνεις μπάνιο πριν το πάρω». Σήκωσε το δάχτυλό του προς την Άνικα, η οποία έδειχνε φανερά ανακουφισμένη.

«Κανένα πρόβλημα, θα το κάνω μπάνιο εδώ στο τμήμα» είπε εκείνη όλο προθυμία. Έπειτα πρόσθεσε: «Χίλια ευχαριστώ, Μπέρτιλ».

Ο Μέλμπεργ μούγκρισε. «Φρόντισε μόνο να λάμπει την επόμενη φορά που θα τον δω. Αλλιώς δεν πρόκειται να περάσει το κατώφλι του σπιτιού μου!»

Διέσχισε εκνευρισμένος τον διάδρομο, μπήκε στο γραφείο του και κοπάνησε την πόρτα.

Η Άνικα και η Πάουλα χαμογέλασαν η μια στην άλλη. Ο σκύλος κλαψούρισε και χτύπησε με χαρά την ουρά του στο πάτωμα.

«Καλή σας μέρα, λοιπόν». Η Ερίκα έγενεψε στη Μάγια, η οποία την αγνόησε. Καθόταν στο πάτωμα μπροστά στην τηλεόραση και έβλεπε Τελετάμπις.

«Θα περάσουμε πολύ ωραία οι δυο μας» είπε ο Πάτρικ και έδωσε ένα φιλί στην Ερίκα. «Η μικρή κι εγώ θα τα καταφέρουμε μια χαρά τους επόμενους μήνες».

«Αν σ' άκουγε κανείς θα νόμιζε ότι φεύγω για τα πέρατα του κόσμου» είπε η Ερίκα και γέλασε. «Θα κατέβω για το μεσημεριανό, ούτως ή άλλως».

«Νομίζεις ότι θα λειτουργήσει αυτό το σύστημα; Να δουλεύεις στο σπίτι;»

«Ας το δοκιμάσουμε και βλέπουμε. Εσύ κάνε σαν να μην είμαι εδώ».

«Κανένα πρόβλημα. Με το που μπεις στο γραφείο σου παύεις να υπάρχουν για μένα» είπε ο Πάτρικ και της έκλεισε το μάτι.

«Χμ, για να δούμε» αποκρίθηκε η Ερίκα και ανέβηκε τη

σκάλα. «Αξίζει πάντως να κάνω μια προσπάθεια, μήπως και αποφύγω να νοικιάσω γραφείο έξω».

Μπήκε στο γραφείο της και έκλεισε την πόρτα με ανάμεικτα συναισθήματα. Έναν ολόκληρο χρόνο ήταν στο σπίτι και ασχολούνταν αποκλειστικά με τη Μάγια. Εν πολλοίς λαχταρούσε να φτάσει αυτή εδώ η μέρα. Να παραδώσει τη σκυτάλη στον Πάτρικ. Να ασχοληθεί ξανά με ζητήματα καθαρά για ενήλικες. Είχε μπουχτίσει με τα παιδικά πάγκα, τις παιδικές χαρές και τα παιδικά τηλεοπτικά προγράμματα. Η δημιουργία της τέλει τούρτας από άμμο δεν μπορούσε να θεωρηθεί ερεθιστική πνευματική εργασία, και όσο κι αν αγαπούσε την κόρη της θα την έπιανε τρέλα αν αναγκαζόταν να τραγουδήσει άλλη μια φορά το «Αχ, κουνελάκι, κουνελάκι...». Εν πάση περιπτώσει, τώρα είχε έρθει η σειρά του Πάτρικ ν' αναλάβει το παιδί.

Η Ερίκα κάθισε με ευλάβεια μπροστά στον υπολογιστή, πάτησε το κουμπί εκκίνησης και απόλαυσε το γνώριμο, ανάλαφρο σφύριγμα. Η τελευταία προθεσμία για την παράδοση του νέου βιβλίου της στη σειρά των πραγματικών εγκλημάτων ήταν τον Φεβρουάριο. Ευτυχώς είχε προλάβει να κάνει λίγη έρευνα κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, έτσι ένιωθε ότι μπορούσε ν' αρχίσει. Άνοιξε το αρχείο του Word που είχε ονομάσει «Ελίας» – μια που αυτό ήταν το όνομα του πρώτου θύματος της δολοφονίας – και τοποθέτησε τα δάχτυλά της στο πληκτρολόγιο. Ένα διακριτικό χτύπημα στην πόρτα τη διέκοψε.

«Συγγνώμη που σε ενοχλώ». Ο Πάτρικ την κοιτούσε διστακτικά. «Απλώς θέλω να ρωτήσω πού έχεις βάλει το φορμάκι της Μάγια».

«Στο στεγνωτήριο είναι».

Ο Πάτρικ έγνεψε και έκλεισε ξανά την πόρτα.

Έβαλε άλλη μια φορά τα δάχτυλά της στο πληκτρολόγιο και πήρε βαθιά ανάσα. Άλλο ένα χτύπημα στην πόρτα.

«Συγγνώμη, υπόσχομαι ότι θα σε αφήσω ήσυχη, αλλά απλώς πρέπει να σε ρωτήσω... Τι ρούχα νομίζεις ότι πρέπει να φορέσει σήμερα η Μάγια; Έχει αρκετή ψύχρα, αλλά από την άλλη ιδρώνει, όπως ξέρεις, και μπορεί να κρυολογήσει...» Ο Πάτρικ χαμογέλασε συνεσταλμένα.

«Φόρεσέ της μια λεπτή φανέλα και λεπτό παντελονάκι κάτω από το φορμάκι. Συνήθως της φοράω και το λεπτό σκουφάκι, γιατί αλλιώς ζεσταίνεται πολύ».

«Ευχαριστώ» είπε ο Πάτρικ και έκλεισε ξανά την πόρτα. Η Ερίκα ήταν έτοιμη να γράψει την πρώτη αράδα όταν άκουσε κλάματα από τον κάτω όροφο. Σύντομα τα κλάματα μετατράπηκαν σε στριγκλιές, και ύστερα από δύο λεπτά η Ερίκα έσπρωξε πίσω την καρέκλα της αναστενάζοντας και κατέβηκε τη σκάλα.

«Κάτσε να σε βοηθήσω. Είναι σκέτη απελπισία όταν πας να την ντύσεις».

«Ναι, το πρόσεξα» είπε ο Πάτρικ που στο μέτωπό του γυάλιζαν στάλες ιδρώτα από την προσπάθεια να ντύσει τη Μάγια που διαμαρτυρόταν και αντιστεκόταν.

Πέντε λεπτά αργότερα η κόρη τους ήταν ακόμη εκνευρισμένη αλλά ντυμένη. Η Ερίκα φίλησε και τους δύο στο στόμα πριν τους σπρώξει απαλά έξω από την πόρτα.

«Κάντε τώρα έναν μακρύ περίπατο για να μπορέσει να δουλέψει και η μαμά με την ησυχία της» είπε. Είδε ότι ο Πάτρικ ήταν στενοχωρημένος.

«Ζητώ συγγνώμη. Ίσως πάρει κάνα δυο μέρες μέχρι να μάθω τα κόλπα, αλλά δεν πρόκειται να σε ενοχλεί κανείς μετά, σου το υπόσχομαι».

«Ωραία» είπε η Ερίκα και έκλεισε αποφασιστικά την πόρτα. Αφού γέμισε μια μεγάλη κούπα με καφέ, ανέβηκε στο γραφείο. Επιτέλους, μπορούσε να αρχίσει.

«Σςς... Μην κάνεις τόσο θόρυβο, γαμώτο».

«Ααα, τι σημασία έχει, ρε; Η μάνα μου λέει ότι λείπουν και οι δύο. Κανείς δεν ασχολήθηκε να πάρει την αλληλογραφία όλο το καλοκαίρι. Φαίνεται πως δεν τους ενδιέφερε καθόλου, γι' αυτό κι εκείνη αδειάζει το γραμματοκιβώτιό τους από τον Ιούλιο. Οπότε ηρέμησε, μπορούμε να κάνουμε όσο θόρυβο θέλουμε». Ο Ματίας γέλασε, αλλά ο Άνταμ φαινόταν ακόμη δύσπιστος. Αυτό το παλιό σπίτι ήταν ανατριχιαστικό. Όπως ήταν και οι δύο γέροι, κι ας έλεγε ό,τι ήθελε ο Ματίας. Όχι, ο Άνταμ δεν θα το ρίσκαρε.

«Και πώς θα μπούμε μέσα;» Δεν του άρεσε καθόλου που από τον φόβο η φωνή του είχε αποκτήσει μια γκρινιάρικη χροιά, αλλά δεν μπορούσε να κάνει τίποτα γι' αυτό. Συχνά ευχόταν να έμοιαζε περισσότερο στον Ματίας. Ήταν θαρραλέος, ατρόμητος... καμιά φορά στα όρια της ανοησίας. Και πάντα εκείνος έριχνε όλες τις κοπέλες.

«Θα το λύσουμε. Πάντα βρίσκεις κάποιον τρόπο να μπεις σ' ένα σπίτι».

«Αυτό το λες από τη μεγάλη πείρα που έχεις στις διαρρήξεις, ε;» Ο Άνταμ γέλασε, προσέχοντας ωστόσο να μιλάει χαμηλόφωνα.

«Άκου, αγόρι μου, έχω κάνει ένα σωρό πράγματα για τα οποία δεν έχεις ιδέα» αποκρίθηκε αλαζονικά ο Ματίας.

Ναι, καλά, σκέφτηκε ο Άνταμ, αλλά δεν τόλμησε να του φέρει αντίρρηση. Μερικές φορές ο Ματίας είχε την ανάγκη να το παίζει πιο μάγκας από όσο ήταν πραγματικά. Ας το έκανε λοιπόν. Ο Άνταμ ήταν αρκετά έξυπνος για να μην ξεκινήσει κουβέντα μαζί του.

«Τι νομίζεις ότι θα βρούμε εκεί μέσα;» Τα μάτια του Ματίας έλαμπαν καθώς οι δυο τους προχωρούσαν σκυφτά και αθόρυβα προς το σπίτι, αναζητώντας ένα παράθυρο, ένα πορτάκι, κάτι που θα τους επέτρεπε να μπουκάρουν.

«Δεν ξέρω». Ο Άνταμ κοιτούσε συνεχώς γύρω του αγχωμένος. Κάθε δευτερόλεπτο που περνούσε θεωρούσε την ιδέα τους όλο και πιο ανόητη.

«Ίσως υπάρχουν ένα σωρό αντικείμενα των ναζί. Σκέψου να έχει στολές και τέτοια». Ήταν φανερό η έξαψη στη φωνή του Ματίας. Από τότε που είχαν κάνει εκείνη τη σχολική εργασία για τα Ες Ες, ο Ματίας είχε πάθει εμμονή. Διάβαζε ό,τι έβρισκε για τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και για τον ναζισμό, και ο γείτονας που έμενε λίγο παρακάτω στον δρόμο –όλοι γνώριζαν πως ήταν κάτι σαν εμπειρογνώμονας στο θέμα της Γερμανίας και των ναζί– αποτελούσε έκτοτε ακαταμάχητο δέλεαρ.

«Μπορεί να μην έχει τίποτε από αυτά στο σπίτι» έκανε ο Άνταμ, αν και ήξερε ότι τα λόγια του δεν θα έπιαναν τόπο. «Ο μπαμπάς είπε ότι ο γέρος ήταν καθηγητής ιστορίας πριν να πάρει σύνταξη, οπότε προφανώς έχει ένα σωρό βιβλία και τα παρόμοια. Δεν είναι σίγουρο ότι θα βρούμε κάτι συγκλονιστικό».

«Αυτό θα το ανακαλύψουμε σύντομα». Τα μάτια του Ματίας έλαμψαν καθώς έδειχνε ένα παράθυρο. «Κοίτα. Αυτό εκεί το παράθυρο είναι μισάνοιχτο».

Ο Άνταμ διαπίστωσε απογοητευμένος ότι ο Ματίας είχε δίκιο. Έτρεφε την κρυφή ελπίδα πως δεν θα κατάφεραν να μπουν στο σπίτι.

«Χρειαζόμαστε κάτι για να σπρώξουμε λίγο το παράθυρο». Ο Ματίας έριξε μια διερευνητική ματιά τριγύρω. Ένας γάντζος παραθύρου που είχε πέσει στο έδαφος τους πρόσφερε τη λύση.

«Εντάξει, για να δούμε τώρα». Με χειρουργική ακρίβεια ο Ματίας κατάφερε να σηκώσει τον γάντζο ψηλά πάνω από το κεφάλι του και να τον ακουμπήσει στη μια άκρη του παραθύρου. Το έσπρωξε, χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Το παράθυρο παρέμεινε ακίνητο. «Γαμώτο, πρέπει να τα καταφέρω». Με τη γλώσσα έξω προσπάθησε ξανά. Ήταν πολύ δύσκολο να κρατάει το σίδερο πάνω από το κεφάλι του και ταυτόχρονα να βάζει

δύναμη για να το σπρώξει. Άρχισε να ασθμαίνει. Τελικά κατάφερε να χώσει τον γάντζο κάνα εκατοστό ακόμη.

«Θα καταλάβουν ότι κάποιος διέρρηξε το σπίτι!» διαμαρτυρήθηκε αδύναμα ο Άνταμ, αλλά ο Ματίας δεν φαινόταν να τον ακούει.

«Τώρα θα ανοίξει το γαμημένο το παράθυρο!» Με τον ιδρώτα να τρέχει από τους κροτάφους του, έκανε άλλη μια προσπάθεια, και το παράθυρο άνοιξε.

«Γες!» Ο Ματίας έσφιξε θριαμβευτικά τη γροθιά του και μετά στράφηκε ξαναμμένος προς τον Άνταμ. «Βοήθησέ με ν' ανέβω».

«Ίσως υπάρχει κάτι ν' ανέβουμε, μια σκάλα ή...»

«Ξεκόλλα που να πάρει ο διάολος, σπρώξε με ν' ανέβω και μετά θα σε τραβήξω».

Ο Άνταμ στάθηκε δίπλα στον τοίχο και έπλεξε τα χέρια του για να πατήσει ο Ματίας. Έκανε έναν μορφασμό καθώς το παπούτσι του Ματίας χώθηκε στις παλάμες του, ωστόσο αγνόησε τον πόνο και σήκωσε ψηλά τον φίλο του.

Ο Ματίας κρατήθηκε από το περβάζι του παραθύρου και κατάφερε να σκαρφλώσει. Έβαλε στο περβάζι το ένα πόδι και μετά το άλλο. Ζάρωσε τη μύτη του. Γαμώτο, βρομούσε εκεί μέσα. Βρομούσε πολύ. Παραμέρισε την κουρτίνα και προσπάθησε να δει μέσα στο δωμάτιο μισοκλείνοντας τα μάτια. Φαινόταν σαν βιβλιοθήκη, αλλά όλες οι κουρτίνες ήταν κλειστές με αποτέλεσμα να επικρατεί μισοσκόταδο.

«Ρε συ, μυρίζει σκατά εδώ μέσα». Στράφηκε προς τον Άνταμ κρατώντας τη μύτη του.

«Χές' το τότε» είπε ο Άνταμ, με μια λάμψη ελπίδας στα μάτια.

«Όχι, ρε γαμώτο. Αφού μπήκαμε. Τώρα αρχίζουν τα ωραία! Έλα, πιάσε το χέρι μου».

Άφησε τη μύτη του και πιάστηκε από το περβάζι, καθώς τέντωνε το δεξί του χέρι προς τον Άνταμ.

«Θα μπορέσεις να με τραβήξεις;»

«Και βέβαια θα μπορέσω, γαμώτο. Έλα τώρα, άσε τις κουβέντες». Ο Άνταμ έπιασε το χέρι του και εκείνος τον τραβήξε με όλη του τη δύναμη. Για λίγο το εγχείρημά τους φαινόταν αδύνατο, αλλά τελικά ο Άνταμ πιάστηκε από το περβάζι και ο Ματίας πήδηξε στο πάτωμα για να του κάνει χώρο. Με το που πάτησε στο δωμάτιο ακούστηκε ένα παράξενο τρίξιμο κάτω από τα πόδια του. Κοίταξε το πάτωμα. Κάτι υπήρχε εκεί, αλλά στο μισοσκοτάδο δεν μπορούσε να δει τι ήταν. Πιθανόν τίποτα ξερά φύλλα.

«Τι διάολο;» είπε ο Άνταμ όταν πήδηξε κι αυτός στο πάτωμα, αλλά ούτε εκείνος κατάφερε να αναγνωρίσει τι έτριζε έτσι. «Σκατά, τι βρομάει έτσι, γαμώτο;» είπε και φαινόταν ότι θα πάθει ασφυξία από τη δυσωδία.

«Αυτό σου έλεγα» έκανε χαρούμενος ο Ματίας. Η όσφρησή του είχε αρχίσει να προσαρμόζεται και η βρόμα δεν τον ενοχλούσε τόσο πια.

«Ας δούμε τώρα τι ωραία πράγματα έχει εδώ μέσα ο γέρος. Άνοιξε την κουρτίνα».

«Κι άμα μας πάρει κάνα μάτι;»

«Ποιος διάολο να μας δει εδώ; Άνοιξε την κουρτίνα, ρε γαμώτο».

Ο Άνταμ έκανε ό,τι του είπε ο Ματίας. Οι κουρτίνες άνοιξαν με έναν συριστικό ήχο και το εκτυφλωτικό φως πλημμύρισε τον χώρο.

«Γαμάτο δωμάτιο» είπε ο Ματίας και κοίταξε γεμάτος θαυμασμό γύρω του. Όλοι οι τοίχοι του δωματίου ήταν καλυμμένοι με βιβλιοθήκες από το πάτωμα μέχρι το ταβάνι. Σε μια γωνία υπήρχαν δύο δερμάτινες πολυθρόνες γύρω από ένα τραπέζακι. Στην άλλη άκρη του δωματίου δέσποζε ένα τεράστιο γραφείο και μια παλιομοδίτικη πολυθρόνα γραφείου με ψηλή πλάτη. Ήταν στραμμένη κατά το ήμισυ, με την πλάτη προς το

μέρος τους. Ο Άνταμ προχώρησε ένα βήμα, αλλά το τρίξιμο από το πάτωμα τον έκανε να κοιτάξει ξανά κάτω. Τούτη τη φορά είδαν και οι δύο τι ήταν αυτό που πατούσαν.

«Τι διάολο...» Το πάτωμα ήταν καλυμμένο από μύγες. Μαύρες, αηδιαστικές, ψόφιε μύγες. Ακόμη και στο περβάζι του παρθύρου κείτονταν σωροί από μύγες. Τόσο ο Άνταμ όσο και ο Ματίας σκούπισαν αυτόματα τα χέρια τους στο παντελόνι τους.

«Τι αηδία, γαμώτο» είπε ο Ματίας μορφάζοντας.

«Πού βρέθηκαν όλες αυτές οι μύγες;» Ο Άνταμ κοίταξε απορημένος το πάτωμα. Έπειτα το μυαλό του, το οποίο είχε εμπεδώσει όλα τα επεισόδια του CSI, έβγαλε ένα δυσάρεστο συμπέρασμα. Νεκρές μύγες. Αηδιαστική μυρωδιά. Προσπάθησε να αποδιώξει τη σκέψη, αλλά το βλέμμα του οδηγήθηκε αμείλικτα στην πολυθρόνα.

«Ματίας;»

«Ναι;» έκανε εκείνος εκνευρισμένος, καθώς προσπαθούσε, με μια έκφραση αηδίας στο πρόσωπο, να βρει ένα μέρος όπου θα μπορούσε να σταθεί χωρίς να πατάει σε κάποιο σωρό από νεκρές μύγες.

Ο Άνταμ δεν απάντησε. Κατευθύνθηκε διστακτικά προς την πολυθρόνα. Κάτι μέσα του του φώναζε να κάνει μεταβολή και να φύγει τρέχοντας όσο γρηγορότερα μπορούσε. Αλλά η περιέργεια ήταν πολύ πιο ισχυρή, και ένιωθε λες και τα πόδια του τον πήγαιναν από μόνα τους προς την πολυθρόνα.

«Ναι, τι είναι;» επανέλαβε ο Ματίας, αλλά σώπασε όταν είδε τον Άνταμ να προχωράει σφιγμένος και γεμάτος ένταση.

Ο Άνταμ απείχε περίπου μισό μέτρο από την πολυθρόνα όταν άπλωσε το χέρι του. Είδε και ο ίδιος ότι το χέρι του έτρεμε ελαφρά. Πολύ αργά, χιλιοστό το χιλιοστό, το χέρι του πλησίασε προς την πλάτη της πολυθρόνας. Ο μόνος ήχος που ακουγόταν στο δωμάτιο ήταν το τρίξιμο κάτω από τα πόδια του. Ένωσε τη δερματίνη επένδυση της πολυθρόνας δροσερή στ’

ακροδάχτυλά του. Πίεσε την πλάτη της λίγο περισσότερο και την έσπρωξε προς τ' αριστερά ώστε η πολυθρόνα να αρχίσει να στρέφεται προς το μέρος του. Έκανε ένα βήμα πίσω. Η πολυθρόνα γύρισε αργά αποκαλύπτοντας τι υπήρχε πάνω της. Ο Άνταμ άκουσε πίσω του τον Ματίας να ξερνάει.

Τα μάτια που παρακολουθούσαν και την παραμικρή του κίνηση ήταν μεγάλα και υγρά. Ο Μέλμπεργ προσπάθησε να αγνοήσει το ζώο, αλλά δεν τα κατάφερε. Ο σκύλος καθόταν κολλημένος πάνω του και του έριχνε βλέμματα λατρείας. Στο τέλος ο Μέλμπεργ ενέδωσε. Άνοιξε το τελευταίο συρτάρι του γραφείου, έβγαλε ένα γλύκισμα καρύδας και το πέταξε στο πάτωμα μπροστά στον σκύλο. Το γλύκισμα εξαφανίστηκε σε δύο δευτερόλεπτα και για μια στιγμή ο Μέλμπεργ είχε την εντύπωση ότι ο σκύλος τού χαμογελούσε. Μπα, απλώς το φαντάστηκε. Τουλάχιστον ο σκύλος ήταν πεντακάθαρος πλέον. Η Άνικα είχε κάνει καλή δουλειά. Ωστόσο, ο Μπέρτιλ θεώρησε ότι ήταν κάπως κακόγουστο αυτό που είχε συμβεί: κατά τη διάρκεια της νύχτας ο σκύλος πήδηξε στο κρεβάτι του και ξάπλωσε δίπλα του. Το σαπούνι δεν σκότωνε ψύλλους και τέτοια. Κι αν το τρίχωμά του ήταν γεμάτο μικροσκοπικά τερατάκια που επιθυμούσαν να επισκεφτούν το ογκώδες κορμί του Μέλμπεργ; Ωστόσο, μια σχολαστική επιθεώρηση του τριχώματός του δεν αποκάλυψε καμιά μορφή ζωής, και η Άνικα του είχε δώσει τον λόγο της ότι δεν είχε εντοπίσει ψύλλους στον σκύλο όταν τον έπλενε. Αλλά όχι και να κοιμάται μαζί του, διάολε! Τέρμα αυτά. Υπήρχαν και όρια.

«Πώς θα σε φωνάζουμε, λοιπόν;» έκανε ο Μέλμπεργ και αμέσως ένιωσε ανόητος που καθόταν και μιλούσε σε ένα πλάσμα το οποίο περπατούσε στα τέσσερα. Αλλά ο σκύλος έπρεπε να έχει κάποιο όνομα. Το σκέφτηκε λίγο και μετά κοίταξε γύρω

του μήπως δει κάτι που θα του έδινε κάποια ιδέα. Όμως μόνο ανόητα ονόματα σκύλων περνούσαν από το μυαλό του: Αζόρ, Ντικ... Μπα, χάλια ήταν. Ύστερα άρχισε να χαχανίζει. Μόλις είχε κατεβάσει μια λαμπρή ιδέα. Του είχε λείψει ειλικρινά ο Λούντγκρεν –όχι πολύ, αλλά λίγο εν πάση περιπτώσει– από τότε που είχε αναγκαστεί να τον απολύσει. Οπότε γιατί να μη βάφτιζε τον σκύλο Ερνστ; Είχε μια δόση χιούμορ αυτό. Χαχάνισε ξανά.

«Ερνστ. Τι λες γι' αυτό, αγόρι μου; Καλό δεν είναι;» Άνοιξε ξανά το συρτάρι και έβγαλε άλλο ένα γλύκισμα. Φυσικά και διακαιούνταν άλλο ένα γλύκισμα ο Ερνστ. Και δεν θα ήταν δικό του το λάθος αν το σκυλί πάχαινε. Σε κάνα δυο μέρες η Άνικα θα έβρισκε σίγουρα κάποιο μέρος να τον στείλουν, και δεν είχε σημασία αν μέχρι τότε θα έτρωγε ένα ή δύο γλυκίσματα καρύδας.

Ο διαπεραστικός ήχος του τηλεφώνου έκανε αυτόν και τον Ερνστ ν' αναπηδήσουν.

«Μπέρτιλ Μέλμπεργκ». Στην αρχή δεν άκουγε τι του έλεγε η φωνή από την άλλη άκρη της γραμμής, τόσο υστερική ήταν.

«Με συγχωρείτε, αλλά πρέπει να μου τα πείτε πιο αργά. Τι λέγατε λοιπόν;» Άκουσε προσεκτικά και όταν κατάλαβε τι του έλεγε το άλλο άτομο σήκωσε τα φρύδια.

«Ένα πτώμα; Πού;» Κάθισε πιο ίσια στην καρέκλα του. Ο σκύλος, που ονομαζόταν πλέον Ερνστ, ανακάθισε επίσης, τεντώνοντας ταυτόχρονα τ' αυτιά του. Ο Μέλμπεργκ σημείωσε μια διεύθυνση στο μπλοκ που είχε μπροστά του, ολοκλήρωσε τη συνομιλία του με ένα «Μείνετε εκεί που είστε» και τινάχτηκε πάνω. Ο Ερνστ τον πήρε στο κατόπι.

«Μείνε εδώ». Η φωνή του Μέλμπεργκ είχε αποκτήσει μια ασυνήθιστα αυταρχική χροιά, και προς μεγάλη του έκπληξη είδε τον σκύλο να σταματάει απότομα και να περιμένει περαιτέρω εντολές. «Κάτω!» είπε ο Μέλμπεργκ κάνοντας ακόμα μια δοκιμή, δείχνοντας ταυτόχρονα το καλάθι που είχε αφήσει η Άνικα για τον σκύλο σε μια γωνιά του γραφείου του. Ο Ερνστ

υπάκουσε απρόθυμα, κατευθύνθηκε αργά προς το καλάθι και ξάπλωσε εκεί με το κεφάλι ακουμπισμένο στα μπροστινά του πόδια. Έριξε ένα πληγωμένο βλέμμα στο προσωρινό αφεντικό του. Ο Μπέρτιλ Μέλμπεργ ένωσε μια παράξενη ικανοποίηση βλέποντας ότι κάποιος, επιτέλους, τον υπάκουε. Αναζωογονημένος από αυτή την άσκηση εξουσίας διέσχισε ορμητικά τον διάδρομο ενώ φώναζε σε όλους και σε κανέναν ταυτόχρονα: «Πήραμε ειδοποίηση για ένα πτώμα».

Τρία κεφάλια εμφανίστηκαν από ισάριθμες πόρτες: ένα κόκκινο, του Μάρτιν Μολίν, ένα γκριζο, του Γιέστα Φλίγκαρε, και ένα κορακίσιο, της Πάουλα Μοράλες.

«Ένα πτώμα;» είπε ο Μάρτιν και βγήκε στον διάδρομο πρώτος απ' όλους. Ακόμα και η Άνικα ερχόταν τώρα από τον χώρο υποδοχής.

«Ένα αγόρι, ένας έφηβος, τηλεφώνησε μόλις τώρα και το ανέφερε. Απ' ό,τι φαίνεται, αυτός και ο κολλητός του μπήκαν κρυφά σε ένα σπίτι ανάμεσα στη Φιελμπάκα και στο Χαμπουργσουντ. Και μέσα βρήκαν ένα πτώμα».

«Ο ιδιοκτήτης του σπιτιού;» ρώτησε ο Γιέστα.

Ο Μέλμπεργ ανασήκωσε τους ώμους. «Δεν γνωρίζω περισσότερα. Είπα στα παιδιά να μείνουν εκεί και να μας περιμένουν. Πάμε αμέσως. Μάρτιν, εσύ και η Πάουλα παίρνετε το ένα αυτοκίνητο, εγώ και ο Γιέστα το άλλο».

«Μήπως πρέπει να τηλεφωνήσουμε στον Πάτρικ;» ρώτησε κάπως διστακτικά ο Γιέστα.

«Ποιος είναι ο Πάτρικ;» ρώτησε η Πάουλα κοιτάζοντας μια τον Γιέστα και μια τον Μέλμπεργ.

«Ο Πάτρικ Χέντστρεμ» διευκρίνισε ο Μάρτιν. «Δουλεύει κι αυτός εδώ, αλλά έχει άδεια πατρότητας από σήμερα».

«Τι διάλογο να τον κάνουμε τον Χέντστρεμ;» είπε ο Μέλμπεργ και ρουθούνησε προσβεβλημένος. «Είμαι εγώ εδώ» πρόσθεσε με πομπώδες ύφος και ξεκίνησε για το πάρκινγκ.

«Ζήτω!» μουρμούρισε ο Μάρτιν όταν ο Μέλμπεργ απομακρύνθηκε, και η Πάουλα σήκωσε ερωτηματικά το ένα φρύδι. «Τίποτα, ξέχνα το» έκανε ο Μάρτιν απολογητικά, αλλά δεν μπόρεσε να μην προσθέσει: «Σύντομα θα καταλάβεις».

Η Πάουλα φαινόταν ακόμη μπερδεμένη, αλλά δεν το συνέχισε. Σιγά σιγά θα καταλάβαινε τη δυναμική του χώρου εργασίας της.

Η Ερίκα αναστέναξε. Τώρα στο σπίτι επικρατούσε ησυχία. Ίσως υπερβολική ησυχία. Εδώ και έναν χρόνο είχε διαρκώς τ' αυτιά της τεντωμένα, ώστε να πιάνει το παραμικρό κλαψούρισμα ή την επόμενη κραυγή. Αλλά τώρα το σπίτι ήταν εντελώς σιωπηλό. Ο κέρσορας τρεμόπαιζε στην πρώτη αράδα του αρχείου Word. Εδώ και μισή ώρα δεν είχε γράψει ούτε μία λέξη. Στο μυαλό της επικρατούσε απόλυτη ακινησία. Είχε ξεφυλλίσει τις σημειώσεις της και τα άρθρα που είχε φωτοτυπήσει το καλοκαίρι. Έπειτα από πολλές προσπάθειες μέσω αλληλογραφίας είχε καταφέρει να κλείσει ραντεβού με την πρωταγωνίστρια της υπόθεσης, τη δολοφόνο, αλλά αυτό θα γινόταν σε τρεις εβδομάδες. Έτσι, προς το παρόν έπρεπε να αρκεστεί στο υλικό που είχε στα χέρια της. Το πρόβλημα ήταν ότι δεν ήξερε πώς να αρχίσει. Οι λέξεις δεν έλεγαν να της κάνουν το χατίρι και να εμφανιστούν. Άρχισε να αμφιβόλλει για το αν θα μπορούσε να γράψει κάτι. Ήταν εκείνη η αμφιβολία που έχει μονίμως κάθε συγγραφέας. Είχε στερέψει από ιδέες, από λέξεις; Μήπως είχε ήδη γράψει την τελευταία της φράση; Μήπως είχε ξοφλήσει ως συγγραφέας; Δεν υπήρχαν άλλα βιβλία μέσα της; Η λογική της έλεγε ότι σχεδόν πάντα έτσι ένιωθε όταν άρχιζε ένα καινούργιο βιβλίο, αλλά αυτό δεν τη βοηθούσε. Ήταν σαν βασανιστήριο, μια διαδικασία την οποία περνούσε κάθε φορά. Ήταν σχεδόν σαν να γεννούσε. Αλλά σήμερα ένιωθε ιδιαίτερα

αργοκίνητη. Έβαλε αφηρημένα στο στόμα της μια καραμέλα με γεύση σοκολάτα για παρηγοριά. Έριξε μια ματιά στα μπλε σημειωματάρια που ήταν πάνω στο γραφείο δίπλα στον υπολογιστή. Ο ρέων γραφικός χαρακτήρας της μητέρας της ζητούσε την προσοχή της. Διχαζόταν ανάμεσα στον φόβο να διαβάσει αυτά που είχε γράψει η μητέρα της και στην περιέργεια για όσα θα μπορούσε να μάθει. Άπλωσε διστακτικά το χέρι της και πήρε το πρώτο σημειωματάριο. Το ζύγισε στην παλάμη της. Ήταν ελαφρύ. Το όνομα ήταν γραμμένο με μελάνι, αλλά με τα χρόνια το μπλε χρώμα είχε ξεθωριάσει. «Έλσι Μουστρέμ». Ήταν το πατρικό όνομα της μητέρας της. Φαλκ ονομάστηκε όταν παντρεύτηκε τον πατέρα της Ερίκα. Άνοιξε αργά το σημειωματάριο. Οι σελίδες είχαν γραμμές, λεπτές μπλε γραμμές. Πάνω πάνω ήταν γραμμένη η ημερομηνία. «3 Σεπτεμβρίου 1943». Διάβασε την πρώτη αράδα:

Δεν θα τελειώσει ποτέ αυτός ο πόλεμος;

Ήρθε η ώρα ο επιθεωρητής Πάτρικ να εγκαταλείψει την ενεργό δράση. Παίρνει, λοιπόν, άδεια πατρότητας, ώστε η αγαπημένη του Ερίκα να αφοσιωθεί επιτέλους στη συγγραφή του καινούργιου της βιβλίου. Η κατάσταση δεν είναι ωστόσο ιδανική καθώς η Ερίκα δυσκολεύεται να συγκεντρωθεί στη δουλειά της. Τα ημερολόγια της μητέρας της από τα χρόνια του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου που πρόσφατα ανακάλυψε της έχουν εξάψει την περιέργεια. Παράλληλα ο Πάτρικ θα βρεθεί μπλεγμένος όταν στη Φιελμπάκα γίνεται ένας φόνος. Το θύμα είναι ένας συνταξιούχος καθηγητής ιστορίας, ειδικευμένος στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο. Η κατάσταση περιπλέκεται περισσότερο όταν μια γηραιά κυρία βρίσκεται επίσης νεκρή. Η λύση δεν μπορεί παρά να κρύβεται στο παρελθόν, καθώς και τα δύο θύματα ανήκαν στον φιλικό κύκλο της μητέρας της Ερίκα.

Για να έρθει στο φως η αλήθεια, ο Πάτρικ και η Ερίκα θα δουλέψουν μαζί και θα βυθιστούν σ' έναν λαβύρινθο οικογενειακών μυστικών και συγκαλυμμένων ενοχών...

Η ΠΕΜΠΤΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗ ΠΑΤΡΙΚ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗΣ ΤΟΥ ΕΡΙΚΑ.

Οικογενειακή ζωή και αστυνομική έρευνα, παρόν και παρελθόν, επικίνδυνες καταστάσεις και κωμικά στοιχεία: ένας καταπληκτικός συνδυασμός, η τέλεια ισορροπία από τη Σκανδιναβή βασίλισσα των μπεστ σέλερ.

Hallandposten

Μια σύγχρονη παραμυθού που ξέρει να ικανοποιεί τους αναγνώστες της με ένα χάπι εντ.

Hallands Hyheter

ISBN: 978-618-03-3832-4

9 786180 338324

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 83832

metaixmio.gr

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ
ΚΑΙ ΣΕ

e-book